

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ III Всеукраїнської науково-методичної конференції

(Шостка, 19 квітня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ НА ПОПУЛЯЦІЮ МОХІВ У РІЗНИХ ЗОНАХ ПЕРЕДМІСТЯ ШОСТКИ

П.О. Воробйова, О.В. Кохановська, Н.М. Пилипенко

Шосткинська міська станція юних натуралістів

Шосткинська спеціалізована школа I-III ступенів №1

Shostka-sun@ukr.net

Для аналізу антропогенного впливу на лісові біоценози використовували Мохоподібні (Bryophyta). Даний відділ є чутливим компонентом, зручним та надійним модельним об'єктом біотопів.

На меті було визначення інтенсивності антропопресії у різних за функціональним призначенням лісових зонах передмістя Шостки за реакцією мохового покриву (у межах соснового лісу).

Завдання роботи:

- Визначити видове різноманіття мохів.
- Провести дослідження стану та поширення популяцій видів мохів у рекреаційних зонах лісових масивів передмістя Шостки.
- Розглянути процес збіднення флори при порушенні складу мохової рослинності.
- Провести аналіз життєвих форм популяцій бріофітів в рекреаційних зонах лісових масивів передмістя Шостки

В якості об'єкту дослідження було обрано мохоподібні лісових масивів передмістя Шостки

Предметом дослідження було поширення мохоподібних, таксономічний склад бріофлори передмістя Шостки під впливом антропогенних навантажень.

Дослідження антропогенного впливу на мохи проводили в 3 лісових масивах передмістя Шостки. Основними проявами реакцій мохоподібних на антропогенне втручання є збільшення проективного покриття та зміна видового різноманіття. Найменшого антропогенного впливу зазнав район дослідження заказника "Богданівський". Щільність ґрунту виявилася найменшою і становила 3,18. Мохи представлені звичайними лісовими видами з всіма наявними життєвими формами.

На ділянці середнього рівня антропогенного навантаження в лісовому масиві Локотського мікрорайону щільність ґрунту виявилася середньою і становила 3,34. Виявлені популяції мохів є стійкими до збою середньої інтенсивності, але уникають ділянок з надто ущільненим ґрунтом. Наявні три життєві форми.

Лісовий масив мікрорайону Капсюль зазнав найбільшого антропогенного впливу. Щільність ґрунту виявилася найбільшою і становила 3,68. Дані види мохів представлені всіма життєвими формами і є висококонкурентами, які гарно опираються інтенсивним антропогенним порушенням та мають здатність швидко самовідновлюватися.

На основі проведених досліджень виділені три індикаторні групи наземних мохоподібних антропогенних біоценозів Полісся, які можуть бути використані для проведення бріомоніторингу охоронних та експлуатаційних лісів регіону.

Список використаних джерел

1. Бойко М.Ф., Характеристика мохоподібних як індикаторів стану навколишнього середовища/ М.Ф. Бойко // Чорноморський ботанічний журнал – том 6, №1 (2010)
2. Рагуліна М.Є .Наземні мохи (Bryophyta) як індикатори рекреаційних впливів на лісові екосистеми (на прикладі яворівського національного Природного парку) // Наукові основи збереження біотичної різноманітності – Т. 1(8), № 1: 117-124, 2010.